

KOMMUNLEDNINGSKONTORET
Ekonomiavdelningen

2020-05-04

Vår referens: Marcus Nilsson

Direkttel: 040-641 11 77

E-post: marcus.nilsson@lomma.se

Diariennr: KS/KF 2020:50.007

Er referens:

Kommunstyrelsen

Yttrande avseende granskningsrapporten "Granskning av investeringsprocessen"

EY har på uppdrag av revisorerna i Lomma kommun granskat ändamålsenligheten i kommunstyrelsens övergripande styrning av investeringsprocessen. Revisorernas sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen i stora delar har en ändamålsenlig övergripande styrning av investeringsprocessen och att strukturen för kommunens investeringsprocess är tillfredställande.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar revisorerna kommunstyrelsen att stärka den övergripande styrningen av investeringsprocessen genom att tydliggöra vad nämndernas lokalbehovsplaner ska innefatta, tydliggöra investeringsplaneringsgruppens uppdrag samt fastställa när avvikelser ska rapporteras i enskilda projekt. Kommunrevisionen önskar svar senast 25 maj, enligt beviljat anstånd.

Precis som uppmärksammats i samband med utvärderingen av internhyressystemet instämmer revisionen i att det bör tydliggöras var ansvaret ligger för kommunens strategiska lokalförsörjning. Enligt den utvärdering som gjorts av internhyressystemet föreslås att kommunstyrelsen ska ta ett ökat strategiskt grepp om fastighetsägarfrågan utifrån fastigheternas övergripande status, användning och potential på sikt. Förslag inför politiskt ställningstagande i kommunstyrelsen läggs fram inom kort.

Revisionen anser att kommunstyrelsen bör stärka styrningen av investeringsprocessen i skedet där behovsutredningen sker genom att fastställa vad som ska innefattas av nämndernas lokalbehovsplaner. Behovsutredningarna behöver förbättras i syfte att ge ett mer genomarbetat förslag inför beslut om investeringsprojekt. Det saknas i stor utsträckning en dokumenterad analys av det befintliga lokalbeståndets kapacitet men revisionen lyfter fram att uppföljning av nyttjandegraden i skolor och förskolor genomförts.

Även om en del av lokalbehovsplanerna utvecklats, till exempel inom barn- och utbildningsnämnden kommer ett förslag på vad lokalbehovsplanerna ska innehålla läggas fram till kommunstyrelsen med syfte att underlätta prioritering och beslutsfattande kopplat till investeringsbudgeten. De samlade lokalbehovsplanerna ska kunna generera underlag till en kommunövergripande lokalförsörjningsplan, vilken är mycket central för att få en långsiktig och effektiv lokalplanering.

Revisionen bedömer vidare att investeringsplaneringsgruppens uppdrag bör tydliggöras och på vilka grunder investeringar motiveras, dessa bör preciseras och definieras. Det saknas, enligt revisionen, också fastställda prioriteringsgrunder som gruppen ska utgå ifrån i sin bedömning av det samlade investeringsbehovet.

Investeringsplaneringsgruppen har endast en beredande funktion till nämndernas behandling av investeringsbudgeten och budgetberedningen. Investeringsplaneringsgruppen går igenom förvaltningarnas förslag till investeringsbudget i april/maj och gruppens uppgift är att se till hela kommunens behov och göra ett förslag till prioritering av investeringsbehoven för år 1-4 och för år 5-8 sker en översiktlig genomgång. Den fastlagda totalramen för investeringar utgör en viktig förutsättning för gruppens arbete. Bedömning görs också av den tidsmässiga rimligheten av såväl investeringens utförande som finansiering. Gruppen identifierar otydligheter i förvaltningarnas material så att detta kan kompletteras inför respektive nämnds behandling i maj. Den verkliga prioriteringen av investeringar görs slutligen politiskt av budgetberedning/kommunstyrelsens arbetsutskott, kommunstyrelsen och genom beslut i kommunfullmäktige. Investeringsplaneringsgruppens arbete fyller en viktig beredande funktion för att påtala behovet av kompletta investeringsbeskrivningar, ifrågasätta den tidsmässiga rimligheten i investeringsönskemålen och påtala behovet av alternativa lösningar till investeringsförslag. En av gruppens viktigaste uppgifter har varit att begränsa de stora investeringsönskemålen så att den politiskt fastlagda totalramen kan hållas.

Väsentliga avvikelser från budgeterad totalavgift ska omgående rapporteras till kommunstyrelsen, enligt kommunens regler för investeringar. Revisorerna bedömer att det bör tydliggöras när avvikelser i enskilda projekt ska rapporteras, då det inte framgår vad en väsentlig avvikelse innebär. Vad som är en väsentlig förändring definieras i dialog mellan förvaltningarna och ekonomiavdelningen. Samtliga avvikelser bedöms och väsentliga avvikelser rapporteras till kommunstyrelsen. I kvartalsrapporten, delårsrapporten och i årsredovisningen lämnas omfattande information om utfall och prognos i förhållande till beviljad totalutgift för investeringsprojekt. Revisorerna beskriver inte på vilket sätt eller när avvikelser ska rapporteras för enskilda projekt. Att fastställa riktlinjer för när avvikelser ska rapporteras utifrån procentuella avvikelser i förhållande till beviljad totalutgift eller avvikelser i kronor kan leda till en alltför teoretisk tillämpning istället för en reell analys av avvikelsen.

Enligt revisorerna visar stickprovskontroll att investeringsprocessen inte följs i alla delar och att investeringskalkylerna inte utformas enligt kommunens regler för investeringar. Revisorernas stickprov går tillbaka i tiden, i vissa fall till 2014. Det är angeläget att revisorerna granskar projekten utifrån vid varje tid aktuella riktlinjer. Regler och anvisningar har skärpts efter hand. Krav på objektkort beslutades av KF den 17 mars 2016 och omfattar därför inte Norra Karstorpsskolan och Strandskolan.

Det är förvånande att revisorerna väljer att granska investeringsprojektet Alléskolan då kommunfullmäktige endast beviljat 2 mnkr i projekteringsmedel för att få fram ett komplett beslutsunderlag. Kommunfullmäktige väntas i oktober ta ställning till beviljande av medel till projektet.

Revisorerna bedömer att formerna för återrapportering i stort är tillräckliga och ser det som positivt att det görs särskilda slutredovisningar av projekt. Precis som tidigare påtalats av

ekonomiavdelningen kan slutredovisningarna bli mer utförliga och investeringarna ska alltid delas upp i väsentliga komponenter/delar. Ekonomiavdelningen kommer att lägga fram förslag till förtydligande avseende slutredovisningar i reglerna för budgetering, redovisning och uppföljning av investeringar.

Lomma 2020-05-04

Marcus Nilsson
Ekonomichef